

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1462/2024
05.06.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Станковић, председника већа, Радославе Мађаров и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Југослав Вукајловић, адвокат из ..., против тужене Социјалистичке партије Србије, Организациона јединица, Општински одбор СПС ..., чији је пуномоћник Јелена Жикић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2729/23 од 07.12.2023. године, у седници одржаној 05.06.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2729/23 од 07.12.2023. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брису П1 203/2021 од 20.02.2023. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се наложи туженој да тужиоцу на име минималне зараде за мај 2017. године исплати 23.184,00 динара, са законском затезном каматом од 01.07.2017. године до исплате, те је наложено тужиоцу да туженој надокнади парничне трошкове од 70.500,00 динара.

Решењем тог суда од 08.06.2023. године, исправљена је првостепена пресуда у делу образложења, тако што су означења да се спорна обавеза односи на 2017. годину, односно на април 2017. године исправљена и означено да се обавеза односи на мај 2017. године.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2729/23 од 07.12.2023. године, преиначена је исправљена првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име минималне зараде за мај 2017. године исплати 23.184,00 динара, са законском затезном каматом од 01.07.2017. године до исплате, као и да му надокнади парничне трошкове од 100.126,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП, које су учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Међутим, другостепени суд је без отварања расправе у смислу члана 383. ЗПП, извео закључак о постојању битних чињеница које одступају од чињеница на којима је првостепени суд засновао пресуду, па је основано ревизијом указано да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП.

Пресуда првостепеног суда заснована је на утврђењу да је тужилац засновао радни однос код Општинског комитета Савеза комитета Србије ... 09.06.1983. године, да је распоређен на рад у Општинском одбору СПС ... од 01.01.1991. године на послове и радне задатке ..., да општим актима тужене почев од 23.04.2003. године није било предвиђено радно место тужиоца у Општинском одбору у ..., да је он одјављен са обавезног социјалног осигурања 31.12.2013. године и да није закључио уговор о раду са туженом након тог времена. Тужилац је подносио тужбе за исплату зараде, пресуде су потврђиване у Апелационом суду, а пензионисан је у августу 2020. године.

Првостепени суд закључује да тужилац није пружио доказе да је фактички обављао рад у спорном месецу, за који потражује минималну зараду, па на основу одредби чланова 104., 111., 112. и 113. Закона о раду, те општег акта тужене који не предвиђа радно место тужиоца, одбија постављени тужбени захтев за исплату минималне зараде, пошто ова зарада припада за пуно радно време и стандардни учинак.

Другостепени суд, позивом на одредбе чланова 30. и 32. Закона о раду, налази да статусне промене код тужене нису могле довести до престанка радног односа тужиоца без спровођења предвиђене законске процедуре, па пошто је тужилац послове ранијег радног места фактички обављао, на основу јавно објављеног податка о висини минималне зараде за мај у „Службеном гласнику РС“ бр. 77/2016, преиначује првостепену пресуду и тужену обавезује на исплату спорног износа.

По становишту Врховног суда другостепени суд је незаконито поступио када је пресуду засновао на чињеницама да је тужилац без обзира што је одјављен са обавезног социјалног осигурања непромењеног радног статуса, односно да је у спорном месецу фактички обављао послове радног места које не постоји у општим актима тужене, пошто те чињенице нису резултат непосредног расправљања, а супротне су утврђеним чињеницама на којима је првостепени суд засновао своју одлуку.

За одлуку о основаности захтева за исплату минималне зараде за спорни месец не може остати без значаја радноправни статус тужиоца од 01.01.2014. године, када је одјављен са обавезног социјалног осигурања до маја месеца 2017. године. Пошто је тужилац пружио податке да је за временски период који претходи спорном месецу подносио тужбе за исплату, за одлуку је од значаја садржина правноснажно донетих пресуда о тужиочевом статусу, радном ангажовању и правима по основу рада, пошто су странке везане материјалном правноснажношћу пресуда којима је расправљено о правима тужиоца из радног ангажовања у периоду који претходи мају 2017. године.

Осим наведеног, када тужилац у смислу члана 195. Закона о раду није захтевао судску заштиту повреде права из радног односа настале одјављивањем са обавезног социјалног осигурања без доношења решења о престанку радног односа, постојање евиденција тужене о радној ангажованости тужиоца и радном учинку у временском периоду почев од 01.01.2014. године, а посебно за спорни месец, опредељује закључак да ли тужиоцу припада накнада у висини минималне зараде која припада за стандардни учинак и време проведено на раду (члан 111. став 1. Закона о раду).

Из изнетих разлога, на основу члана 415. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Станковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић